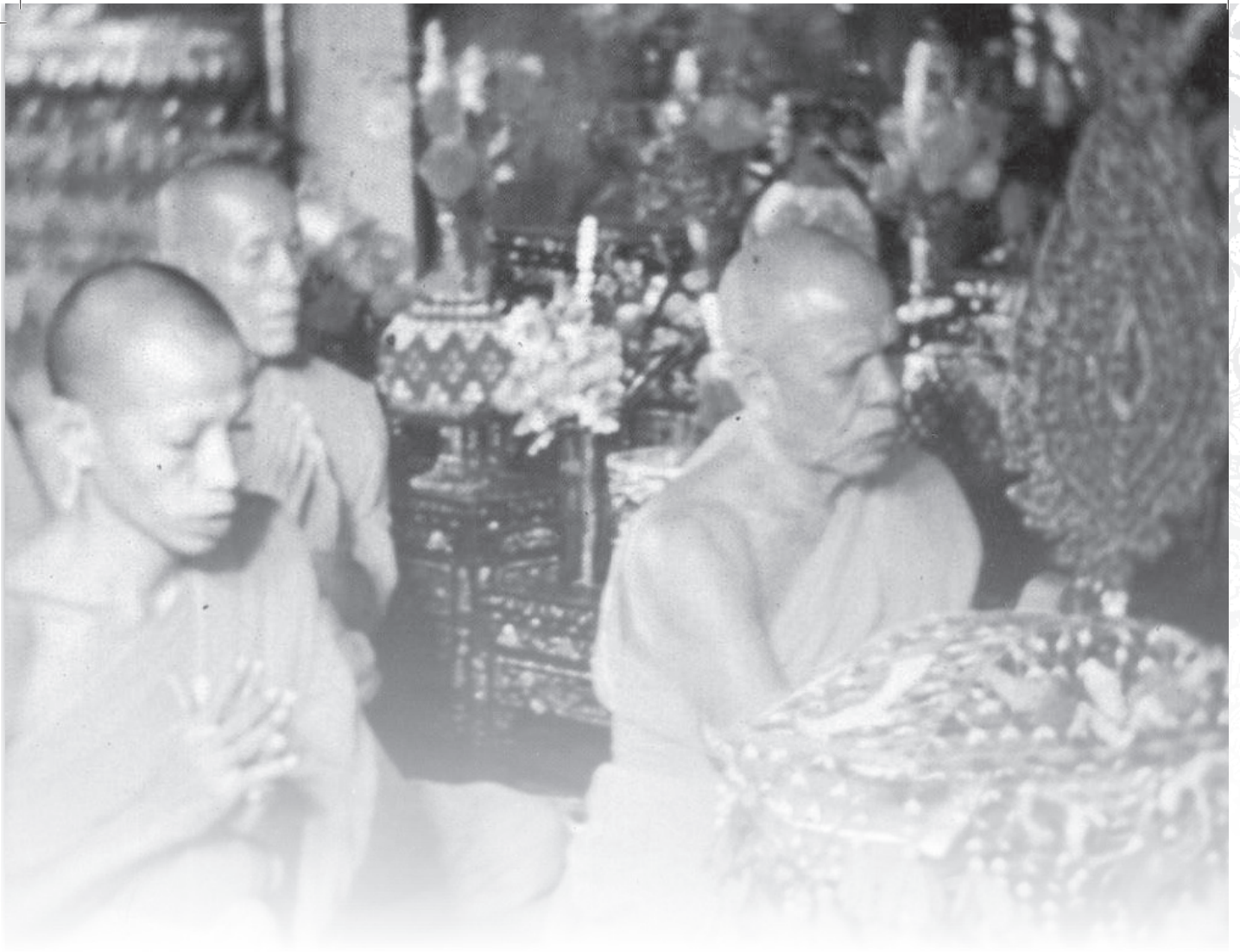

‘... ไร่รูปที่เราแลเห็นนะ มันมีรสชา มันมีรสที่เดียวแหละ
ถ้าตามไปเห็นถูกส่วนมันเข้าจะก็ ไร่ ! เขาจะกินไร่ลง นอนไร่ลงแหละ
กระสับกระส่ายที่เดียว รสมันขึ้นไร่แล้ว รสไร่เห็นมันขึ้นไร่แล้ว มันดังดูดไร่แล้ว
ไร่ดังดูดเป็นรสนั้นแหละเป็นตัวอาสวะที่เดียว ...’

รวมพระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

กัณฑ์ที่ ๔๙

การแสดงศีล (สีลุตเทศ)

๓ พุทธจักขณ พุทธศักราช ๒๕๕๗

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (๓ ทน)

สีลปริภาวิโต สมาธิ มหปฺพล โทติ มหานิสฺโส สมาธิ-
ปริภาวิตา ปญฺญา มหปฺพลา โทติ มหานิสฺสา ปญฺญาปริภาวิตํ จิตฺตํ
สมฺมเทว อาสวหิ วิมุจฺจติ เสยฺยถิํ กามาสว ภวาสว อวิขฺชาสวฯ*
ตตถ อปฺปมาเทน สมฺปาเทตพฺพนฺติฯ **

* ที.ม.(บาลี) ๑๐/๗๕/๙๕

** ที.ม.(บาลี) ๑๐/๑๔๓/๑๘๐

ณ บัดนี้ อาตมภาพจักได้แสดงในสีลุตเทศ แสดงเรื่องศีลเป็นเหตุมีสมาธิเป็น
อานิสงส์ สมาธิเป็นต้นเหตุมีปัญญเป็นอานิสงส์ ปัญญาเป็นต้นเหตุอบรมจิตให้หลุดพ้น
จากอาสวะทั้งหลาย ในข้อนี้ท่านทั้งหลายพึงกระทำโดยความไม่ประมาทเกิดประเสริฐ
นัก ที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธานุสาสน์ สมเด็จพระบรมศาสดาทรงวางตำรับตำราไว้เป็น
แบบแผนแน่นอนหา ทรงตรัสเทศนาโปรดไว้ในยสรพัสตร์อยู่ ๔๕ พรรษา เมื่อรวบรวม
ธรรมวินัยไตรปิฎกของพระบรมศาสดาแล้ว ก็คงเป็น ๓ คือ วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก
ปรมัตถปิฎก เรื่องนี้พระเถรานุเถระมีพระมหาอริยักสสเป็นประธานได้สังคายนาร้อย
กรอง ทรงพระธรรมวินัยเป็นหลักฐาน เรียกว่าพระวินัย พระสูตร พระปรมัตถ์

พระวินัยจัดเป็นศีล ศีลมากนัก เป็นอปริยัตตปาริสุทธิศีล ศีลของพระภิกษุไม่
มีที่สุดทีเดียว ศีลของอุบาสกอุบาสิกา มี ๕ มี ๘ มี ๑๐ ตามหน้าที่ สามเณร มี ๑๐

ส่วนพระสูตรก็ตรัสเทศนามากอีกเหมือนกัน เรียกว่า สุตตันตปิฎก ยกเป็น
สุตตันตปิฎกนั้นถึง ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ถ้าจะสรุปเข้าแล้ว ถ้าจะสรุปรวบรวมเข้า
ก็เป็นสมาธิ สมาธิจัดเป็นภูมิไปมาก มีมากอีกเหมือนกัน แต่ว่า ว่าสั้นๆ แล้วก็ สมาธิ

พระปรมัตถปิฎก ๔๒,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ถ้าย่นลงเป็นสั้นๆ แล้วก็คือ ปัญญา
ปัญญาก็แยกออกมาอีกเหมือนกัน

เพราะฉะนั้น ศีล สมาธิ ปัญญา นี่แหละ เป็นหลักเป็นประธานของพระพุทธศาสนา ผู้ปฏิบัติควรศึกษาเสียให้รู้ศีลชัด รู้ศีลแล้ว ให้รู้จักสมาธิชัด ให้รู้จักปัญญาเสียให้ชัด บัดนี้จักแสดงให้จำไว้เป็นข้อปฏิบัติ ตามวาระพระบาลีที่ยกขึ้นไว้เป็นนิเขปกถาว่า **ศีลปริภาวโต ศีลเจริญขึ้นแล้ว สมาธิ มหปฺผลโล มีสมาธิเป็นอันสงสฺส สมาธิ-ปริภาวตา สมาธิเจริญขึ้นแล้ว ปญญา มหปฺผลา โหติ มหานิสฺสา มีปัญญาเป็นผลอันสงสฺส ปญญาปริภาวโต จิตฺตํ สมฺมเทว อาสเวหิ วิมฺมจฺจติ ปัญญาเมื่อเจริญขึ้นแล้วอบรมจิตให้หลุดพ้นจากอาสวะทั้งหลาย เสวยเถิด! อย่างไรเล่า** นี่คือ กามาสวะ อาสวะทั้งหลายนั้นคือ กามาสวะ ภวาสวะ อวิชชาสวะ เป็นอาสวะ ๓ อาสวะมี ๔ ในระหว่างอวิชชาสวะนั้น หน้าอวิชชาสวะมีทิวฏฐาสวะอีก อาสวะมี ๔ แต่ท่านจัดไว้ในที่นี้มี ๓ **ตตฺถ อปฺปมาเทน สมฺปาเทตพฺพํ** ท่านทั้งหลาย ในข้อนั้นไม่ควรประมาท **อปฺปมาเทน สมฺปาเทตพฺพํ** คือยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเกิดประเสริฐนัก นี่เนื้อความของพระบาลี คลี่เป็นสยามภาษาได้ความเท่านี้

ต่อจากนี้จะอธิบายเป็นลำดับไปว่า ศีลนะ **ศีลปริภาวโต ศีลเจริญขึ้นแล้วเป็นไฉน** เจริญนั้นคือยกขึ้นเจริญขึ้นแล้ว ศีลถ้าว่าปริยายหยาบๆ ก็คือ ศีล ๕ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักฉ้อ ประพฤติผิดในกาม พุดปด เสพสุรา ศีล ๘ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักฉ้อ ล้วงสัทธรรมประเวณี พุดปด เสพสุรา บริโภคอาหารในเวลาวิกาล ฟ้อนรำขับร้องดีดสีตีเป่าต่างๆ ทัดทรงประดับประดาราร่างกาย เสียบดอกไม้ของหอม เครื่องอุปโลให้เกียติยั่ววนใจต่างๆ เหล่านี้ นั่งนอนอาสนะอันสูงใหญ่ ไม่สมควร นี่เป็นศีล ๘ ศีล ๑๐ เติม เว้นหยิบเงินและทอง รับเงินและทองไว้ นี่เป็นศีล ๑๐ นี้โดยปริยาย หากว่าขึ้นเข้าถึงภายใน ถึงเจตนา

ที่พระองค์ทรงรับสั่งว่า **เจตนาสิลํ ภิกฺขเว** ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เจตนาเป็นศีล เจตนาความคิดอ่านทางใจ คิดดี คิดชั่ว คิดไม่ดีไม่ชั่ว เรียกว่าเจตนาศีล ที่จะบริสุทธิ์ได้ก็เพราะอาศัยเจตนา เจตนามีภายในก่อนจึงรักษาศีลได้ ศีลแล้วแต่เจตนาเจตนาเป็นศีล ศีลความคิดอ่านทางใจ คำว่าใจนั้นคืออะไร **เห็นอย่างหนึ่ง จำอย่างหนึ่ง คิดอย่างหนึ่ง รู้อย่างหนึ่ง เป็นจุดเดียวกันเขาเรียกว่าใจ** เห็นอย่างหนึ่ง จำอย่างหนึ่ง คิดอย่างหนึ่ง รู้อย่างหนึ่ง รวมเข้าเป็นจุดเดียวเรียกว่าใจ ใจนั้นแหละ ที่เกิดของใจนั้นอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสวบริสุทธิ์ เท้าฟองไข่แดงของไก่ ที่ตั้งอยู่กลางใจมนุษย์นี้ สะดือทะลุหลัง ขี่ด้ายกลุ่มเส้นดั่ง ขวาทะลุซ้าย ขี่ด้ายกลุ่มเส้นดั่ง

กลางสะดือเขี้ยว นะ เจาให้ทะลุตรงกัน ไม่ให้ค่อนล่างค่อนบนนะ ไม่ให้ค่อนหน้าค่อน
ปลายนะ ขวาก็เจาขวาทะลุซ้าย ไม่ค่อนหน้าค่อนปลายนะ ตรงดิ่งเขี้ยว เอาด้าย
ร้อยเข้าเส้นหนึ่ง ข้างหน้าข้างหลังร้อยเข้าเส้น ขึงตึง ตรงกลางเส้นด้ายจรดกันตรงนั้น
เรียกว่ากลางก๊ก กลางก๊กนั้นแหละถูกกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไสบริสุทธี
เท่าฟองไข่แดงของไก่ ถูกกลางดวงธรรมพอดีเขี้ยว กลางก๊กนั้นแหละเป็นที่เกิดที่ดับ ถ้า
มนุษย์มาเกิดต้องเกิดตรงนั้น เวลาตายก็ต้องไปหยุดตรงนั้น หยุดกลางก๊กนั้นแหละเป็นที่เกิด
ที่ดับ

ถ้ามนุษย์มาเกิดต้องเกิดตรงนั้น เวลาตายก็ต้องไปหยุดตรงนั้น หยุดกลางก๊กนั้น
จนตาย เวลาหลับใจก็ต้องไปหยุดตรงนั้นจึงหลับ หลับตรงไหนก็ตื่นตรงนั้น เกิดตรงไหนก็
ตายตรงนั้น ให้รู้จักที่เกิดที่ตาย ให้รู้จักที่หลับที่ตื่น เกิด ดับ หลับ ตื่นๆ ให้รู้จักหลัก
อย่างนี้ นี่แหละรู้จักอย่างนี้ก็จะรู้จักศีล จะรู้จักศีลจริงๆ ศีลภายในไม่ใช่ศีลข้างนอก
ศีลโดยทางปฏิบัติ ไม่ใช่ศีลโดยทางปริยัติ

เมื่อใจไปหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั้น ให้ถูกส่วนเข้า
พอถูกส่วนเข้าเท่านั้น เห็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ผุดขึ้นมา ใจก็ไปติดอยู่กลาง
ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ที่ดวงใส่นั้น ดวงใส่นั้นแหละเรียกว่าเอกายนมรรค ก็
เรียกเป็นหนทางไปชั้นเอก ไม่มีทางไปอื่นดีกว่านั้นอีกต่อไป เรียกว่าเอกายนมรรค อีก
นัยหนึ่งท่านเรียกว่าปฐมมรรค หนทางเบื้องต้นมรรคผลนิพพาน ผู้ที่จะไปสู่มรรคผล
นิพพานก็ไปกลางดวงนั้น ไปหยุดอยู่กลางดวงนั้น นี่หนทางเบื้องต้นมรรคผลนิพพาน
อีกนัยหนึ่งท่านเรียกว่าดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ธัมมานุปัสสนานะแปลว่าดำเนิน
ไปตามทางของพระอริยเจ้าพระอรหันต์เหมือนกันทุกองค์ ทั้งอดีต ปัจจุบัน อนาคต
ยืนยันเหมือนกันหมด ไปทางเดียวกัน

ใจหยุดอยู่กลางดวงนั้น พอหยุดอยู่กลางดวงนั้น พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ
กลางดวงนั้นเองจะเห็นดวงศีล ดวงเท่ากันนั้นดวงศีล เห็นเข้าแล้ว เมื่อเห็นดวงศีล
แล้วก็ได้การหละ ถูกทางไปของพระพุทธเจ้าพระอรหันต์หละ ดวงเท่าดวงจันทร์ดวง
อาทิตย์ ไสบริสุทธีสนิทดุจกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า ไสเทียว นั้นไปเห็นนั้นนะ ถ้า
เห็นเข้าเท่านั้นใจก็ติดอยู่กลางดวงศีลนั้น กลางดวงศีลนั้น หยุดอยู่กลางดวงศีล พอ
ถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ หยุดในหยุดหนักเข้าๆ เมื่อถึงดวงศีลแล้ว ดวงศีลเป็นเหตุ
จะเข้าถึงดวงสมาธิ เท่ากันๆ แบบเดียวกัน ดวงเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เหมือนกัน
นั้นเรียกว่าดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธินั้นเหมือนกัน พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ

เข้าถึงดวงปัญญา ดวงเท่าๆ กัน เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เหมือนกัน แต่ว่าตามตำรา พระพุทธศาสนามีเบื้องต้น ถ้ามีดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน เบื้องปลายของดวงศีลสมาธิ ปัญญา มีดวงวิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ มีหนทางเบื้องต้นเบื้องปลายอีก หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญานั้นแหละ ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติ ดวงเท่ากัน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตตินั้นแหละ ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะนั้น หยุดหนึ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะก็ไปเห็นกายมนุษย์ละเอียด ที่นอนฝันออกไป

เอ! นี่แปลกจริง ไอ้กายนี้เราไม่เคยเห็นเลย เวลาฝัน เลิกจากฝันมันมัวๆ ไม่รู้อยู่ที่ไหน พอเข้ามาในทางกลางศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะเข้า เอ! เจ้ากายมนุษย์ละเอียดนี้อยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี้เอง ดวงเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ อ้ายกายมนุษย์ละเอียดอยู่ในนั้นเอง ถ้าว่ากาย ใหญ่ประมาณ ๘ ศอก กายนั้น กายละเอียดนั้นแหละประมาณ ๘ ศอก แต่ว่าลดส่วนเข้ามาเท่ากับกายมนุษย์ นี่ก็ไอ้กายที่นอนฝันออกไปมันก็เท่าๆ ตัวเราแหละ หลุ้งก็เท่าๆ กัน ชายก็เท่าๆ กัน แต่ว่าตามส่วนของมันสูง ๘ ศอก กายละเอียดนั้น นั้นไปเห็นกายละเอียดเข้าแล้ว อยู่ในกลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี้เอง

ที่เข้าถึงกายละเอียด ทำไม่จึงเข้ามาถึงเล่า เดินถูกทางเข้า ปฏิบัติถูกต้อง ร่องรอยทางพระพุทธศาสนาเข้า ก็ไปเห็นกายมนุษย์ละเอียด เอาละเห็นกายมนุษย์ละเอียดแล้วก็สันทุหนะเรา เออ ข้าไม่เคยเห็นเลย เจ้าเป็นคนเจ้าหน้าที่ฝัน ลองฝันให้ดูสักเรื่องซิ เอาเรื่องเขียงใหม่กันเขียงนะ กระปริปตาเดียวเอาดอยสุเทพมาเล่าให้ฟังแล้ว ไปเขียงใหม่มาแล้ว กระปริปตาเดียวนั้นแน่ ฝันเร็วขนาดนั้นแน่ เอ้า! ฝันในเรื่องภาคใต้ นครศรีธรรมราช กระปริปตาเดียวไปเอาเรื่องนครศรีธรรมราชมาให้ฟังแล้ว เรื่องพระเจดีย์ใหญ่ เอ้าฝันไปจังหวัดนครพนมซิ กระปริปตาเดียวเอาเรื่องพระธาตุพนมมาเล่าให้ฟังแล้ว ฝันได้อย่างนี้ นั่งเฉยอยู่นั้นแหละ เอ้าฝันถึงเรื่องเมืองเพชรเข้าซิ กระปริปตาเดียวเอาเรื่องเขาวังมาเล่าให้ฟังแล้ว พระเจ้าแผ่นดินแกอยากเป็นเทวดาทั้งเป็นมนุษย์นี่ จะพาพระมเหสีของแกขึ้นไปโน้น บ่นยอดเขาวังโน้น ไปตั้งวังอยู่โน้น อยู่บนยอดเขาโน้น แกนี้กว่าแกเป็นเทวดาแล้วทีเดียว ได้รับความสุข นั้นเอาเรื่องเขาวังมาเล่าให้ฟังแล้ว นี่กายที่ฝัน ฝันได้อย่างนี้ ฝันได้ทั้งที่กำลังตื่นๆ หนา ไม่ต้องหลับหนา ฝันได้จริงจังอย่างนี้

อย่างขนาดวัดปากน้ำเขาฉนได้ ๑๕๐ กว่าคน ทั้งภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกา เขาฉนได้ นี่เพราะเหตุอะไรเขาจึงฉนได้อย่างนี้ สิลปริภาวิโต เขาทำศีลให้เป็นขึ้นสมาธิ มหปผล เขาทำสมาธิให้เป็นขึ้น ปัญญาปริภาวิตา เขาทำปัญญาให้เป็นขึ้นแล้วเข้าถึงวิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เห็นกายมนุษย์ละเอียดที่นอนผ่นออกไป เขาทำได้อย่างนี้ เป็นอย่างนี้จริงๆ ในทางปฏิบัติ ไม่ใช่ลวง ไม่ใช่หลอกเล่น เป็นอย่างนี้จริง ถ้าพวกปฏิบัติไม่เป็นอย่างนี้ ร่องรอยพระพุทธรศาสนาจักได้ยากจริง ไม่ใช่ของง่ายเลย จะไม่เห็นศีล สมาธิ ปัญญาเลยที่เดียว จะไม่เห็นดวงศีล สมาธิ ปัญญาเลยที่เดียว

ดวงศีลนั้นตัววินัยปิฎกแท้ๆ กลับจากวินัยปิฎก มากน้อยเท่าไรมารวมเป็นดวงศีลดวงเดียว ส่วนสมาธินั้นกลับมาจากสุตตันตปิฎก มากน้อยเท่าใดมารวมอยู่ในสมาธิดวงเดียว ตัวปัญญานั้นปรมัตตปิฎกมากน้อยเท่าใด ๔๒,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ สรุปลงในดวงปัญญานั้นดวงเดียว ในดวงนั้นทั้งนั้น อยู่ในนั้น ก็อยู่ในกลางดวงธรรมกายมนุษย์ ไสบริสุทธ์ เท้าพองไขว้แดงของไก่ เดินในนั้นหนา เดินในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไม่ใช่เดินเลอะๆ เทอะๆ เหลวๆ ไหลๆ เดินในทางไปเกิดมาเกิดของมนุษย์ที่เดียว ไม่ใช่เดินทางอื่นเลอะเทอะไป เมื่อรู้จักหลัก เข้าใจเสียอย่างนี้ชัดแล้วก็ ต่อไปอีกสักเท่าไรชั้นก็เดินอย่างเดียวกันอย่างนี้

เดี๋ยวจะแสดงลีกลงไปกว่านี้ละ ตั้งใจฟังเอาแค่นี้ก่อน นี่ตามศีล สมาธิ ปัญญา แล้วก็เต็มธัมมานุปัสสนาในเบื้องต้น และเบื้องต้นปลายดวงวิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ดำราเขาเป็นอย่างนั้นจริงๆ คำในปัญจกนิบาต อังคุตตรนิกาย สุตตนิบาตปิฎก ยกข้อสำคัญขึ้นแสดงว่า ธรรมะของพระพุทธเจ้ามี ๕ ประการ มี ๕ นั่นคืออะไร คือ ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ

ตามตำราท่านวางไว้ว่า ทสหนุเคหิ สมณุนาคโต อรหา วิมูจจตีติ ผู้ใดมาตามพร้อมแล้วด้วยองค์ ๑๐ ผู้นั้นเป็นพระอรหันต์ องค์นั้นคืออะไร สัมมาทิฎฐิ ๑ สัมมาสังกัปป ๒ สัมมาวาจา ๓ สัมมากัมมันโต ๔ สัมมาวายาโม ๕ สัมมาอาชีโว ๖ สัมมาสติ ๗ สัมมาสมาธิ ๘ มี ๘ แล้ว สัมมาญาณ ๙ สัมมาวิมุตติ ๑๐ แล้ว มีองค์ ๑๐ อย่างนี้

องค์ ๘ นั้นย่นลงเป็นองค์ ๓ สัมมาทิฎฐิ สัมมาสังกัปป นี่ย่นเข้าเป็นปัญญา สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว ย่นลงเป็นศีล สัมมาวายาโม สัมมาสติ

สัมมาสมาธิ ย่นลงเป็นสมาธิ รวมเป็น ศีล สมาธิ ปัญญา ๓ ถ้าได้ ๓ แล้ว
เติมสัมมาญาณ ๔ สัมมาวิมุตติ เป็น ๕

นี่แหละผู้ใดมาตามพร้อมด้วยธรรม ๕ ประการนี้แล้ว ผู้นั้นจะพบหลักฐานของ
พระพุทธศาสนาอย่างแน่ นืออาศัยดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ได้เห็นดวงศีล ดวง
สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ หลักนี้เป็นสำคัญนัก ต้องเข้าถึงหลักนี้
ให้ได้ หญิงก็ดี ชายก็ดี คฤหัสถ์บรรพชิตไม่ว่า

ถ้าเข้าถึงหลักนี้ไม่ได้จะไม่ถึงพระพุทธศาสนา จะบวชเป็นพระเป็นเณร เป็น
อุบาสกอุบาสิกาก็อย่างนั้นแหละ ไม่มีรสชาติอะไร จะไว้อย่างไรไม่ได้ ไม่ได้แน่นอน
ถ้าเปลืองพลังแล้ว จะพาลไปถึงอื่นรำไป แต่เพียงว่าตนไม่ศกดิ์สิทธิ์เท่านั้นแหละ ถึง
ไหวแล้ว เอาเข้าแล้ว ถึงเขาใหญ่ๆ ศกดิ์สิทธิ์ ถึงไหวแล้ว เอาเข้าแล้ว ไหว้ภูเขาให้
อีกแล้ว ไหว้ต้นไม้ไหว้ภูเขา ไปถึงไต่ป่าใหญ่ๆ เข้าดงใหญ่ๆ เข้า มีพวกผีดู ผีร้าย
หนัก พอไปเข้าก็ไหว้ก็บูชากัน เอาเข้าแล้ว ไปไหว้ไปบูชากันอีกแล้ว นั้นแหละแล้ว
ถือพุทธศาสนา ถือธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ถือศีล สมาธิ ปัญญา ไม่แน่นแล้วละ เลอะ
เลือนเหลวไหล เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็เพราะเหตุไรจึงเป็นเช่นนั้นละ เข้าร่องรอยพุทธ
ศาสนาไม่ถูก จับหลักพุทธศาสนาไม่ได้ ตัวจริงของพระพุทธศาสนาว่างไม่ถูก ไม่ต้อง
อะไร เดี่ยวจะแสดงให้เห็นว่ามันลึกซึ้งอย่างนี้ ทางพระพุทธศาสนาไม่ใช่เป็นของผิว
เผิน ผู้เทศน์นี้เอง บวชด้วย เรียนด้วย เป็นครูสอนด้วย ๑๒พรรษาโน้นแหละ จึงจะ
รู้จักพระพุทธศาสนาชัดว่า อ้อ! พระพุทธศาสนานี้เป็นอย่างนี้เอง คือ พระพุทธรัตนะ
ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะนี้เอง ที่จะเข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ ไม่ใช่เป็นของง่าย
เข้าไปถึงยากนักลำบากนัก ต้องเข้าไปอย่างนี้แหละ

พอเข้าไปถึงกายมนุษย์ละเอียดละก็ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น
กายมนุษย์ละเอียด พอถูกส่วนเข้า ก็ถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล ดวง
สมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายทิพย์ทีเดียว

ใจกายทิพย์หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ แบบเดียวกัน
เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ
เข้าถึงกายทิพย์ละเอียด

ใจกายทิพย์ละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียด
พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ
วิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายรูปพรหม

ในกายที่ ๕ ใจกายรูปพรหมหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายรูปพรหมละเอียด

ใจกายรูปพรหมละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด ถูกส่วนเข้า ถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ แบบเดียวกัน เข้าถึงกายรูปพรหม

ใจกายรูปพรหมหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ แบบเดียวกัน เข้าถึงกายรูปพรหมละเอียด

ใจกายรูปพรหมละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียดอีก พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึงกายธรรม พอเข้าถึงกายธรรมเท่านั้นและรูปของพระพุทธรูปปฏิมากรเกิดดอกบัวตูม ใสเป็นกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า งดงามนัก จะปั้นทำให้เหมือนที่เขาปั้นไว้ในโบสถ์ ในวิหารการเปรียญ นี่ก็เพราะธรรมกายนี้แหละ รูปธรรมกาย รูปพุทธรัตนะ นี่แหละ

ใจของพุทธรัตนะหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพุทธรัตนะ ใหญ่ วัดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย หน้าตักกว้างแคไหนๆ ๓ วา ๔ วา อย่างไรก็เท่ากัน วัดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย กลมรอบตัว อยู่กลางกาย กลางองค์พุทธรัตนะนั้น ใจพุทธรัตนะหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพุทธรัตนะ พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงเท่ากันกับดวงพุทธรัตนะนั้น เข้าถึงดวงศีลก็เท่ากัน ถึงดวงสมาธิก็เท่ากัน ดวงปัญญาก็เท่ากัน ดวงวิมุตติก็เท่ากัน ดวงวิมุตติญาณทัสสนะก็เท่ากัน กลมรอบตัวเท่ากัน ๖ ดวงด้วยกัน

เข้าถึงกายธรรมละเอียด หน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกิดดอกบัวตูม ใสเหมือนกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้าหน้าเข้า นั้นเรียกว่าธรรมกายละเอียด พุทธรัตนะตอนต้นเรียกว่าเป็นพุทธรัตนะ เป็นพระพุทธรเจ้า ธรรมรัตนะ ดวงใส วัดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่าหน้าตัก ดวงธรรมนั้นเรียกว่าธรรมรัตนะ เรียกว่าธรรมเจ้าทีเดียว เฉพาะกายละเอียดอยู่ในดวงธรรมรัตนะ นั้นเรียกว่า พระสงฆเจ้า

คำว่า พุทฺโธ เป็นเนमितกนามเกิดขึ้นจากพุทธรัตนะ คำว่า ธมฺโม เป็นเนमितกนามเกิดขึ้นจากธรรมรัตนะ คำว่า สงฺโฆ นั้นเป็นเนमितกนามเกิดขึ้นจากสังฆรัตนะ

เป็นต้นยื่นให้เห็นของจริงเข้า เห็นความเกิด เหตุให้เกิด ความดับ เหตุให้ดับ เข้าจริง เห็นจริงเข้า เป็นเนमितกนามเกิดขึ้นกับพุทธรัตนะว่า **พุทฺโธ**

ธรรมรัตนะนั่นเอง ธรรมรัตนะดวงนั้นแหละ เมื่อสัตว์เข้าไปถึงแล้วทรงผู้ปฏิบัติ ไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว ถึงได้เป็นเนमितกนามเกิดขึ้นว่า **ธมฺโม** แล้วทรงจัดผู้ปฏิบัติไม่ให้ ตกไปในที่ชั่ว

สังฆรัตนะรักษาธรรมรัตนะนั้นไว้ไม่หายไป ให้อยู่ในดวงธรรมรัตนะนั้น ปฏิบัติ ในดวงธรรมรัตนะนั้นไม่ให้สูญหายไป ธรรมรัตนะนั้นเป็นบ้านเป็นเรือนให้อยู่ที่เดียว อยู่ ของสังฆรัตนะที่เดียว ทั้งไม่ได้ ห่างไม่ได้ มีที่อยู่ เมื่อรักษาธรรมรัตนะไว้ได้เช่นนั้น จึงได้เกิดเป็นเนमितกนามยืนยันว่า **สงฺโฆ** แปลตามภาษาบาลีว่า **ธมฺโม สงฺเขน ธาโรโต** ธรรมอันพระสงฆ์ทรงไว้ คือสังฆรัตนะนั้นแหละทรงรักษาไว้ เป็นเนमितก นามว่า **สงฺโฆ**

พุทฺโธ ธมฺโม สงฺโฆ นี้แหละเป็นตัวจริงหละ แต่ว่าเป็นตัวจริงนี้ยังไม่ถึง อริยบุคคล เป็นโคตรภูบุคคล พ้นจากปุถุชนไป เข้าถึงความเป็นโคตรภูบุคคล ถ้าว่า ยังไม่ขาดจากโคตรภูบุคคล ยังไม่เข้าถึงอริยภูมิ ยังเป็นโคตรภูสาวกอยู่ หรือยังเป็น ปุถุชนสาวกอยู่ นี่สาวกของพระพุทธเจ้ามีขีดแค่นี้ ถ้าเข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ดังนี้แล้วก็ว่า **ภควโต สาวกสงฺโฆ** เป็นสาวกของพระผู้มีพระภาค แต่ว่า ชั้นสาวกชั้นเป็นโคตรภูนี้ได้ชื่อว่าเป็นปุถุชนสาวก ไม่ใช่อริยสาวก

ทีนี้จะเข้าถึงอริยสาวกต่อไป โคตรภูนั่นเอง ธรรมกาย ธรรมกายละเอียด พุทธ รัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะนั้นแหละ ปฏิบัติถูกส่วนเข้า ใจธรรมกายหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายธรรมละเอียด ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนา สติปัฏฐาน ดวงศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ วา เท่ากับดวงธรรมรัตนะ ธรรมกายละเอียดเท่าๆ กัน เข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้ เป็นธรรมกายละเอียด วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ วา กลมรอบตัว ก็เข้าถึงดวงธัมมา นุปัสสนาสติปัฏฐาน ถึงดวงศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ เข้าถึง ธรรมกายพระโสดา หน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูม

ใจธรรมกายพระโสดาหยุดนิ่งอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายพระโสดา วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ วา กลมรอบตัว ถูกส่วนเข้า ก็เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติ ปุฏฐาน ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่ง

ตรงกลางนั้นก็ถึงธรรมกายพระโสดาละเอียด ธรรมกายพระโสดา ธรรมกายพระโสดาละเอียด อย่างเดียวกัน นั่นเป็นพระโสดาแล้ว พอเป็นพระโสดาเท่านั้นแหละ เป็นอริยะทีเดียว อริโย สงฺฆโม ก็เดียว เป็นพระอริยบุคคล นี่แหละเป็นพระอริยบุคคลในสาวกพระพุทธศาสนา

ใจธรรมกายพระโสดาละเอียดหยุดหนึ่งอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระโสดาละเอียด ภูทกส่วนเข้า ก็เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดหนึ่งตรงกลางนั้น ก็ถึงธรรมกายพระสกทาคา หน้าตัก ๑๐ วา สูง ๑๐ วา เกตุดอกบัวตูม ไสหนักขึ้นไป นี่ธรรมกายพระสกทาคา

ดำเนินไปในแบบเดิมอีก ก็ถึงธรรมกายพระสกทาคาละเอียด ธรรมกายพระอนาคา ธรรมกายพระอนาคาละเอียด ธรรมกายพระอรหัต ธรรมกายพระอรหัตละเอียด นี่ต่อจากธรรมกายโคตรภูขึ้นมาอีก ๔ คู่ รวมเป็นพระอริยบุคคล ๘ พระองค์ นี่ยกเป็นวาระพระบาลีว่า อภฺจ ปุริสบุคฺคฺลา จัดเป็นปุริสบุคคล ๘ จัดเป็นบุคคล ๘ หรือจัดเป็น ๔ คู่ คือ พระโสดาปัตติมรรค พระโสดาปัตติผล พระสกทาคามิมรรค พระสกทาคามีผล หยาบนั้นเป็นมรรค ส่วนละเอียดนั้นเป็นผล พระอนาคามิมรรค พระอนาคามีผล พระอรหัตมรรค พระอรหัตผล รวมเป็นพระอริยบุคคล ๘ จำพวก หยาบเป็นมรรค ละเอียดเป็นผล พระอริยบุคคล ๘ นี้เรียกว่า ภควโต สาวกสงฺโม เป็นสาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยประการฉะนี้

ท่านเหล่านี้ที่มาเป็นได้เช่นนี้เพราะหลุดจากอาสวะได้ ต้องไปสูง ส่วนโสดา โสดาละเอียดยังไม่หลุดจากอาสวะ หลุดแต่เพียง สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สิลฺลพตปรามาส เท่านั้น ส่วนพระสกทาคา พอหลุดจากกามราคะหยาบ อย่างหยาบเท่านั้น ส่วนพระอนาคาหลุดจากกามราคะอย่างละเอียด ยังติดอยู่ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทฺธจจะ อวิชชา สังโยชน์เบื้องบนอีก ๕ รูปราคะ กำหนดยินดีในรูปฌาน อรูปราคะ กำหนดยินดีในรูปฌาน มานะ ยกเนือยอตัวยังมีอยู่ อุทฺธจจะ ความฟุ้งซ่านรำคาญยังมีอยู่ แต่พยายามให้ไปถึงพระอรหัต ตัดกิเลสเป็นสมุจเฉทปหาน ยังมีกิเลสหมกมุ่นอยู่ในสันดานเรียกว่าสังโยชน์เบื้องบน รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทฺธจจะ อวิชชา แล้วก็เข้าไปถึงพระอรหัต พระอรหัตละเอียด เป็นลำดับไป พอถึงพระอรหัตเท่านั้น วิราโค เตสํ อคฺคฺมกฺขายติ เป็นผู้ประเสริฐหลุดจากสราคราตุสราครธรรม หลุดจากสราคราตุสราครธรรมทีเดียว เข้าถึงวิราคราตุวิราครธรรมทีเดียว เป็นพระอรหัต หน้าตัก

๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูม ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอรหันต์ วัด
เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว เมื่อเข้าถึงดังนี้แล้วก็จะได้ชื่อว่าพ้นจากอาสวะ
แล้ว กามาสวะ ภวาสวะ อวิชชาสวะ ถ้าพูดอาสวะก็มี ๓

วันนี้ตั้งใจจะแสดงพระธรรมเทศนาถึงเรื่องอาสวะเหล่านี้ ที่แสดงมานี้เป็นเนื้อ
ความทำนองเรื่องนะ ก็เปลื้องเวลาอยู่เหมือนกัน จะแสดงถึงเรื่องอาสวะ อวิชชาสวะ
ตั้งใจจะแสดงอย่างนี้ กามาสวะ กามก็มีอาสวะเหมือนกัน ตัดออกเป็น ๒ บท กาม
อย่างหนึ่ง อาสวะอย่างหนึ่ง กามกับอาสวะ ภวาสวะ ตัดออกเป็น ภว อันหนึ่ง
แต่ว่า ภว นั้นตัดเป็นภพ อาสวะอีกอันหนึ่ง ภพกับอาสวะติดกันอยู่ แสดงอาสวะทั้ง
๔ ที่เดียว ทิฏฐาสวะ ความเห็นผิด ทิฏฐิอันนั้นแปลว่าเห็นผิด อาสวะมีอันหนึ่งอีก
เหมือนกัน อาสวะในความเห็นผิด อวิชชาสวะ อวิชชาบทหนึ่ง อาสวะอีกบทหนึ่ง
มันติดกันได้อย่างนี้ นี่ถ้าไม่ได้เรียนบาลีก็ไม่เข้าใจ เนื้อความเหล่านี้ก็เป็นอย่างเดียวกัน

อาสวะนะ เรายังไม่เคยได้ยินได้ฟังนัก ยังไม่เคยได้ยิน แต่สิ่งอื่นนะเคยได้ยิน
ได้ฟังกัน แต่ส่วนอวิชชานะ เคยได้ยินได้ฟังมาก จะแปลกันลงไปจริงๆ ว่าอะไร กาม
นะ กามก็ไม่ใช่ว่าอะไร ตัวผัสตูกาม กิเลสกามนั่นเอง พัสตูกามนั้นอะไร รูป
เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ คือรสสัมผัสนั้นชี่ คือตัวผัสตูกาม รูปที่ชอบใจ เสียงที่
ชอบใจ กลิ่นที่ชอบใจ รสที่ชอบใจ สัมผัสที่ชอบใจนั้นแหละ นั้นแหละเขาเรียกว่ากาม
เขาเรียกว่าพัสตูกาม ก็กิเลสกามละ ยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสเหล่านั้นแหละ
ยินดีในเสียง ยินดีในกลิ่น ยินดีในรส ยินดีในสัมผัส แกะไม่ออก ถอนไม่ออก

ก็เหมือนพวกเราอย่างนี้แหละ ครองเรือนกันต่อไปตามกันนั้นแหละ แกะไม่ออก
ถอนไม่ออก พยายามฆ่ามันทุกวันทุกคืนเหมือนกันแหละ ฆ่าจนแก่คร่ำไปตามกันนั้น
แหละ ไม่ตายซักที ไม่เลิกติดในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นั้นซักที แกะไม่หลุด
แกะไม่หลุด พาให้ภิกษุสามเณรบวชเป็นสมภาร ติดอยู่ในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส
นั้นแหละรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสนั้น ถึงหลุดหมดไปแล้วก็ตามเถอะ เป็นนักบวชก็ช่าง
โง่โง่ไปเจอกับ รูป เสียง กลิ่น รส นั้น ถอนไม่ออกอีกเหมือนกัน ถอนไม่ออกอีก
เหมือนกัน หนักเข้าถึงกับเตรียมเครื่องมือ ได้เงินได้ทองเก็บไว้ เก็บไว้นี้พอสิ้นสลด
แล้วนี่ พอปลุกเร้าเรือนหอแล้ว อายุ ๔๐, ๕๐ สึกหัวโต นั้นแน่จับได้ ติดอะไรละ ติดรูป
เสียง กลิ่น รส สัมผัส นั้นแหละ

รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นั้นแหละ แก้มันไม่หลุด แกะไม่หลุด เพราะเหตุอะไร
มันถึงแกะไม่หลุด เข้าไม่ถึงธรรมทางพุทธศาสนา ที่เข้าจริงเข้าไม่ถึงอะไร เข้าไม่ถึง

ศีล ดวงศีลจริงๆ เข้าไม่ถึง เป็นแต่รู้จักศีล รู้จักหลัวๆ ไม่เห็นดวงศีลจริงๆ ในกลาง
ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไม่เห็น ทำไม่เป็น ไม่เห็นปรากฏ ก็ยังสงสัยไม่หมดสิ้นอยู่
รำไป ก็ต้องสึกออกมาเพราะเข้าไม่ถึง ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ
ถ้าเข้าถึงธรรม ๕ ข้อนี้นั้น มันก็เข้าถึงกายมนุษย์ละเอียด หลุดจากกายมนุษย์ไปเสีย
มันก็ไม่เกี่ยวกับกายมนุษย์ไป ไฉนมันไม่หลุด มันเข้าไม่ถึงนี่ ถ้าหลุดไปมันก็สบาย
หน่อย ถึงอย่างนั้นก็อย่าโง่โง่ใจมัน ยังมีฤทธิ์มีเดชมากนัก ให้สูงๆ ขึ้นไป นี่เข้าถึง
ศีลแล้ว นี่เขาเรียกว่ากาม

อาสวะของกามเป็นอย่างไรละ เออ! รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสนั้นแหละเป็น
ตัวผัสдукกาม ยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นั้นเป็นตัวกิเลสกาม ก็อาสวะของกาม
นะ อะไรละ ไฉนรูปที่เราแลเห็นนะ มันมีรสชา มันมีรสที่เดียวแหละ ถ้าตามไป
เห็นถูกส่วนมันเข้าละก็ โอ้! เอาละกินไม่ลง นอนไม่ลงแหละ กระสับกระส่ายที่เดียว
รสมันขึ้นแล้ว รสไฉนเห็นมันขึ้นแล้ว มันถึงจุดแล้ว ไฉนถึงจุดเป็นรสนั้นแหละเป็นตัวอาสวะ
ที่เดียว ไฉนเสียงละ ถ้าฟังๆ พอดีพอร้ายละไม่ถนัดถนี้ ไปฟังเข้าช่องเข้ากระแสเข้าหู
มันละก็ ติดมันที่เดียว ลืมไม่ได้ที่เดียว นั่งคิดนอนคิดที่เดียว ไฉนเสียงนั้นแหละมัน
เป็นอาสวะ เป็นรสของเสียง ของกลิ่น รสของรส ไฉนรสของกลิ่นนะ ไฉนพวกที่ไปถูก
กลิ่นพอดีพอร้ายเข้า ก็พอดีพอร้ายอยู่ ไฉนเมื่อไปถูกกลิ่นไปถูกตัวกามมันเข้า ไปถูกอ
สวะมันเข้า เอาแหละตานี้ไปติดไฉนกลิ่นนั้นเข้าอีกแล้ว ไฉนรสนั้นเหมือนกัน ลืมรสไปเถอะ
ถ้าว่าไปถูกอาสวะของกามเข้า เอาแหละเข้าไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิต จะเป็นจะตายแหละ
เพราะไฉนอาสวะนั้นมันบังคับอยู่ ติดในรสอยู่ สัมผัส สัมผัสละ อย่างไรก็สัมผัสไปเกิด
ถ้าไปถูกอาสวะของกามเข้าละก็ เอาละถอนจากเรือนไม่ออกที่เดียว อยากจะให้ถึง
เวลาสัมผัสอยู่รำไป ว่าไฉนนี้ร้ายนัก ร้ายนักที่เดียว นี่สัมผัสนี้สำคัญนัก นี่อาสวะ
มันบังคับเราอย่างนี้ละ ทำไมจึงจะแก้มันได้

ไม่ใช่อาสวะอย่างเดียว อวิชาเข้าช่วยสนับสนุนด้วย อวิชาเป็นอย่างไร ศึกษา
ไปเถอะในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสนั้น รู้ไม่จริงทั้งสิ้น ยังสงสัยอยู่รำไป สงสัยใน
รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสนั้นแหละ ไฉนรูปดีๆ แค่นี้ก็ยังสงสัย จะให้ดีต่อไปอีก ไฉน
เสียงดีแค่นี้ก็ยังสงสัย อยากจะให้ดีต่อไป กลิ่นดีแค่นี้ก็ยังสงสัย อยากจะให้ดีขึ้นไปอีก
ไฉนสัมผัสดีแค่นี้ ไฉนรสดีแค่นี้ก็ยังสงสัยให้ดีต่อไปอีก ไฉนสัมผัสดีแค่นี้ก็ยังสงสัยให้ดีต่อไป

อีก มันจะให้เกินนั้นต่อไปอีกนั่นแหละ ใอันนั้นแหละสำคัญ ถ้ารู้ไม่จริง ไม่สิ้นสุดสงสัย เป็นวิชาที่เดียว

นี้ให้รู้จักอย่างนี้ แต่ว่าพูดถึงวิชาก็มันเลยไปๆ จะว่าอาสวะของภพก่อน อาสวะของภพต่อไป อาสวะของภพเป็นอย่างไร อาสวะของภพนะมีรสมีชาติแบบเดียวกัน ที่เราอาศัยอยู่นี้ สิ่งที่มีที่เป็นแก่เราเรียกว่าภพ รูปมามีมาเป็นแก่เรา ก็มีเป็นภพอันหนึ่ง ไม่ว่าอะไรจะ ถ้ามันมามีแก่เราผืนก็เป็นภพอันหนึ่ง ไม่ว่าสิ่งอะไร ผ่านๆผ่านห่มมามีแก่เราก็คือเป็นภพ เรียกว่าภพ ภพแปลว่ามีว่าเป็น มันมีปรากฏว่าเป็นภพขึ้น สิ่งที่มีมามีมาเป็น สิ่งนั้นที่ปรากฏขึ้นแล้ว อยากได้บ้านเรือน บ้านเรือนมาปรากฏเป็นภพขึ้นแล้ว อยากได้ไรได้นา ไรนามาปรากฏขึ้นเป็นภพขึ้นแล้ว อยากได้อะไรสิ่งนั้นมาปรากฏเป็นภพขึ้น ที่มีเป็นเห็นปรากฏ ที่เรากำหนดว่าเป็นเรา เป็นของเรา ก็นั่นแหละเป็นตัวภพทั้งนั้น กามภพ รูปภพ กามภพ ใอันนั้นเป็นกามภพ รูปภพ ปรากฏรูปภพ อรูปภพ ๒ ประการนี้ กามภพติดอยู่ในกาม ติดอยู่กับกามนี้ รูปภพละ เอาพวก เทวดาพวกที่ได้รูปฌาน อรูปฌาน ไปติดอยู่เกาะไม่ออกอีกเหมือนกัน อรูปภพ ไปติดอยู่ในอรูปฌานเกาะไม่ออก ติดอยู่เหมือนกัน ต้องกลับมาเกิด เวียนว่ายตายเกิดอยู่ไม่จบไม่แล้ว

เพราะไต่ไปยินดีติดอยู่ในรูปภพ อรูปภพนะ นั้นอาสวะมันตรึงเข้าไว้ ชาติมันมีอยู่ถอนไม่ออก ถอนเสียตายมัน จะทิ้งก็เสียตายมัน ถ้าจะถอนจริงๆ ก็เสียตายมัน มันไม่กล้าถอนเสียตายมัน ใเสียตายนั้นตัวสำคัญนัก ถึงได้ติดอยู่ในภพ รูปภพก็ยังติดอยู่ในรูปภพ อรูปภพติดแบบเดียวกันนั้น เพราะอาสวะมันตรึงเข้าไว้ มันเป็นเครื่องเหนี่ยวเครื่องรั้งดึงดูไว้ ผักเสี้ยนแท้ๆ ยังไม่ได้ตองรสชาติไม่ดี เหม็นเขียว แต่เมื่อตองเข้าเปรี้ยวเข้าเค็มๆ ดีเท่านั้นแหละ มีรสอร่อยเกินผักเสี้ยน ผักเสี้ยนอร่อยเหลือเกิน น้ำพริกขี้หนูจิ้มให้ดีๆ หวานกลมให้ดีๆ เข้า ว่าลิ้มอื่นหมดทีเดียว นั่นแหละรสของผักตองหละ ไม่ใช่เล่นๆ ตัวสำคัญ รสเหมือนกันหมดแบบเดียวกัน กามภพก็ดี รูปภพก็ดี ที่ติดอยู่ในภพนะ ติดอยู่ในรสชาติของภพนั่นเอง ในกามภพที่มีรสชาติของภพนั่นเอง ในกามภพที่มีรสมีชาติสำคัญนัก รูปภพก็มีรสชาติประเสริฐเลิศกว่ากามภพอีก อรูปภพก็เลิศประเสริฐกว่ากามภพอีก ประเสริฐเลิศกว่ารูปภพอีก

นี้ให้รู้ว่าอาสวะของภพนะเป็นอย่างนี้ ไม่ใช่แต่เพียงอาสวะของภพเท่านั้น วิชาที่มีอีกด้วย ไม่ใช่ละทิ้ง วิชาที่นั่นตัวไม่รู้ไม่จริงในภพ ไม่สิ้นสงสัย ติดอยู่ในภพนั้น

อยากจะอยู่ในภพ อยากจะติดอยู่ในภพรำไป เพราะอวิชชาอันเป็นตัวยุคสำคัญนัก นี่เรียกว่า ติดอยู่ในภพ เรียกว่า ภวาสวะ

ส่วนทิวฐาสวะไม่อยู่ในประเด็นนี้ แต่เอามาอธิบายด้วย ติดอยู่ในความเห็น ความเห็นนั้นไม่ใช่พอดีพอร้ายนะ รบกับเกาหลีนะ รบกับไต้หัวนั้นนะ เวลานั้นนั้นนะ รบกันยุ่งเหยิงหมด ยุ่งยากมากมายเกี่ยวนะ นั้นแหละ นั้นเรื่องอะไรละ ทิวฐาสวะ ความเห็นนั้นมันไม่ตรงกันหละ มันแก่งแย่งกันละ มันไม่ถูกต้องร่งรอยกัน อวด ความเห็น อวดเชิดความเห็นกันหละ ต้องประหารซึ่งกันและกัน ไม่ใช่พอดีพอร้าย ทิวฐิฏฐะ นะ นั่งอยู่ดีๆ นะ ลูกขึ้นรบ ขึ้นตี ขึ้นต่อ ยืนยิง ขึ้นแทงกันทีเดียว นั้น เพราะอะไร ที่เป็นเช่นนั้นเพราะความเห็นของตัวไม่ตรงกัน ทำตามความเห็นของตัว ความเห็นมันก็มีธรรมชาติเหมือนกัน ไม่ใช่พอดีพอร้าย เออ! เวลาจะไม่พอ ย่อเสีย เถอะ แบบเดียวกัน รู้จักความเห็นละก็เป็นอาสวะเหมือนกัน ยังมีอวิชชาแอบอยู่ด้วย อวิชชาสวะอยู่กลางๆ รู้ไม่จริงด้วย ไอรสชาติของรู้ไม่จริงมันก็เหมือนเกลือกลั้วอยู่ เต็มไปด้วยทีเดียว ถอนไม่ออกทีเดียว รู้ไม่จริง ด้วยรสชาติของรู้ไม่จริงมันบังคับ ปัญหาแน่นหนาอยู่ ออกไม่ได้ ถ้าไต่ก็ติดอยู่ในกระเปาะฟองไข ถ้ามนุษย์ติดอยู่ใน กามภพ ติดอยู่ในรูปภพ ติดอยู่ในอรูปภพ ออกไม่ได้ เพราะอวิชชาสวะนี้เอง ออก ไม่ได้ ถ้ารู้จักอวิชชาสวะแล้ว เหมือนอย่างกับพระอรหันต์ที่แสดงในเบื้องต้นนั้นนั้นแหละ พ้นจากอวิชชาไป นี่อาสวะเป็นสำคัญ นี่ตั้งใจจะอธิบายในเรื่องอวิชชาสวะ นี่ให้เข้าใจ กามาสวะ ภวาสวะ ทิวฐาสวะ อวิชชาสวะ

อวิชชาสวะนี้สำคัญนักทีเดียว เมื่อเข้าใจดีแล้วจะได้พาตนหลีกหลุดลุล่วง พ้นจาก เครื่องถ่วง เครื่องรั้ง เครื่องตรึง ทั้งหลายเหล่านี้ มีนิพพานเป็นที่ไปในเบื้องหน้า ท่าน ได้วางในบทเบื้องท้ายว่า ตตถ อปฺปมาเทน สมฺปาเทตพฺพํ ในเหตุนี้ ท่านทั้งหลาย ไม่ควรประมาท อย่าเลินเล่ออย่าเผลอตัว ถ้าเผลอตัวไป วันคืนล่วงไปๆๆ นะ ไม่ รอใครนะ เรารอใครก็ช่างเถอะ ความตายไม่รอเลย ความตายไม่รอเลยสักวินาที เดียว วันคืนเดือนปีล่วงไปเท่านั้น ท่านจึงได้วางตำรับตำราไว้ว่า อจฺเจนฺติ กาลา ตรยฺหฺนฺติ รตฺตํ วิโยคฺญา อหฺนฺตพฺพํ ชนฺนํ เอตํ ภยํ มรณํ เปกฺขมาโน กุสลาหิ กยิราถ สุขาวหาณิ แปลเนื้อความว่า กาลเวลาผ่านไป ราตรีล่วงไป ชั้นของวัยจะ ลำดับไปไม่เหลือเลย เด็กก็จะเรื่อยไปจนถึงแก่เฒ่าชรา ละหมดไม่เหลือเลย ละไป ผู้มีปัญหาเห็นเหตุนี้ว่าเป็นภัยในความตายทีเดียว ก็ความตายทั้งนั้น พวกนี้ไม่ใช่อะไร

มีชีวิตอยู่ทั้งนั้น ว่าข้อนี้เป็นภัยในความตาย ท่านทั้งหลายเมื่อรู้จักเช่นนี้แล้วก็ควรเร่งทำบุญ บุญทั้งหลายนั้นแหละอันจะนำความสุขมาให้

เหมือนเจ้าภาพได้อุตสาหะมาทำบุญทำกุศลวันนี้ เข้าใจว่ากาลล่วงไป กาลผ่านไป รัตริล่วงไป ชั้นของวัยก็ละลำดับไปไม่เหลือเลย เพราะฉะนั้นจึงได้เร่งอุตสาหะพยายามอยู่ถึงนครชัยศรี รวมกันมาเกือบตั้ง ๕๐ คน หรือ ๕๐ คนกว่าเสียอีก วันนี้มาบริจาคทานที่วัดปากน้ำ มาทำกุศลนี้แหละ ทำกุศลแล้วได้กุศลนั้นแหละจะให้ถึงซึ่งความสุขแท้ เหตุนี้แล ท่านบรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า ด้วยอำนาจสัจจวาจาที่ได้ อัง耨ธรรมปฏิบัติเทศนามาตั้งแต่ต้นจนอวสานนี้ ขอความสุขสวัสดิ์ถึงบังเกิดมีแต่ท่านทั้งหลาย บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลา สมมติยุติธรรมิกถาโดยอรรถนิยามความเพียงเท่านี้

เอวံ ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ

รวมพระธรรมเทศนา พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)